

సంఘ సంస్కార మంతయు గంగ కలసె
 మనిషి జాతికి తృప్తియ మాయ మయ్యె
 శలవైతిక విలువలు చితికి పోయె
 జౌర! ఏమందు మానవ జీవితంబు.

భేమ స్వరూపులారా!

కుటుంబమొక్కటే ముగా నుండవలెనన్న సంఘము పురోగి వృద్ధి గాంచవలెనన్న దేశము సస్వచ్ఛమలము కావలెనన్న మానవ జాతి యందు ఐకమత్యము సంఘ భావము అభివృద్ధి కాలి. ఈ కలయగుమునందు అన్ని శక్తులకంటె సంఘశక్తి చాలా బలమైనది. సంఘమనగా ఏమిటో అనకమంది అనక భావములతో, అనక మార్గములతో, అనక చలంపులతో ఉండిన వారు ఐక భావముతో ఏకతలంపుతో, ఏకలక్ష్యముతో జీవించే సాధనము. వృష్టి సాధించలేని కార్మకు సమిష్టి సులభముగా సాధించగలదు. భారతదేశ సంస్కృతి సమిష్టి భావమునే అంగీకరించిందిగాన వృష్టి భావమును అంగీకరించలేదు. మానవ జీవితము సమిష్టి జీవితమేగాన వృష్టి జీవితము కాదు. కనుక సమిష్టి జీవితమును అభివృద్ధి పరచే నప్పుడే మానవత్వము సుఖశాంతిలనందుకోగలదు. అధిక్యము అసంతృప్తి కలిగిస్తుంది. అనక భాధలను చూడరుస్తుంది. సంతృప్తి మానవత్వమును ఏకత్వము గాని చితికి జీవితము చేత పవిత్రము చేస్తుంది. కనుక సంఘశక్తి ఎంత గొప్పది. కేవలము గడ్డిపాచి తిన్నచేమనుకూడా బండ్లించబడు. కాన అలాంటి గడ్డిపాచలు అనకంగా చెల్లి త్రొడుగా నెసినప్పుడు మణియిన గజమును కూడా బండ్లించగలదు.

కనుక మానవత్వములో ఈనాడు ఐకమత్యము, సంఘ భావము అత్యవసరము. కాన మరస్వచ్ఛ వశాత్తు భారతదేశమందు ఈ ఐకమత్యము క్షయించటం చేత సంఘ భావము లోకపోవటం చేత భారత దేశము అనక భాధలు అనుభవించవలసి వచ్చింది. భారతదేశములో శక్తి వంతుల శ్రమింతులు లోకపోతారు. బలవంతులు లోకపోతారు. మేధావంతులు లోకపోతారు. కాన ఇంతమంది ఉన్నప్పుటికిని వారి మధ్య ఒకరికొకరికి ఐకమత్యము, సంఘ భావము లోక దేశము ఈ విధముగా ఉండ

భరిపోయింది. కనుక ఆవి ఆరంభం వైపున మేరు ఈవిక మత్తమును సంఘం ఆవమను అభి
 ప్పణ్ణిగావించుకొనుటకు తగిన చర్యలు తసుకోవాలి. రాజకీయము divide and rule ను
 పురస్కరించుకొని ఆరంభ దేశమును అనేక రకములగా విచ్ఛిన్నము చేస్తూ వచ్చాయి. మనము
 divide చేయకూడదు. విక మత్తము మహా బలము. దీనిని ఆచరించటము మహా శక్తివంతము.
 వైచ్ఛిన్యముగా అభివృద్ధి గాంచినది ఆరంభ దేశము. విచ్ఛిన్న శాస్త్రములో ఎంత అభివృద్ధి గాంచ
 నప్పటికిని దీనిని వివేకము చేరినప్పుడే ఈ విచ్ఛిన్నము కొంత శోభించగలదు. వివేకమునకు విచ్ఛి
 నము అవసరము. విచ్ఛిన్నమునకు కొంతవరకు ఆచరణ అత్యవసరము. Knowledge without
 action is useless. action without knowledge is foolishness. ఈనాడు Knowledge
 ఉన్నది కాన action లేదు. action ఉన్నదిగాన Knowledge లేదు. విచ్ఛిన్నముతో బాటు వివేకము
 ఉండనప్పుడే ఇది లోకంబ గలదు. విచిన్న విషయమునందు సైతక, భౌతిక, ఆస్తిత్వక, యోగ విషయ
 ములందు కూడా ఈ విధమైన విచ్ఛిన్నములు అనేక విభాగములు చేస్తున్నారు. అంతాకా వికారమైన అర్థము
 లు ప్రయోధిస్తూ వస్తున్నాయి.

లోకములో స్వార్థ రహితమైనది ఏది అని విచారించినప్పుడు దైవమే స్వార్థ రహితమైన
 పదం. లలి, చంద్రి, భర్త, ఆధ్యలకు అంత ఇంత స్వార్థము ఉండ వచ్చును. కానదైవమందు ఎట్టిస్వార్థము
 ఉండదు. దైవకార్యములు ఆలోచించినప్పుడు స్వార్థము ఉండినట్లుగా గోచరిస్తుంది. ప్రహ్లాదుని రక్షించాడు
 పురణకశిషుని శిక్షించాడు. విభీషణుని రక్షించాడు శావణుని శిక్షించాడు. కంఠుని శిక్షించాడు. ఈవిధ
 ముగా చూచినప్పుడు రక్షణ శిక్షణ స్వార్థము త కూడినవని అనించవచ్చును. దుష్టులను శిక్షించుటకుగాన
 శిష్టులను రక్షించుటకుగాన దైవము కాదు. ఇది మానవుని అపార్థములు. మంచి చెడ్డల స్పృహవేమే. తన
 మంచి తనమే తనను రక్షించు తుంది. తన చెడ్డ తనమే తనను శిక్షిస్తుంది

దేవుడనగ పరుడేశమందున తోడు
 దేవుడుండు తనదు దేహమందె
 పాపమనగ పరు పరదేశమున తోడు
 తనదు చేయు పనుల దగిలయుండు

శిక్షణ రక్షణ దైవమే వలన జరిగిన వికాదు. దైవమరెండింటి సాక్షిగావుండెగాన కారకుడుకాదు. ఈ
 రకమైన సత్యప్ర ణాధీలు జగత్తులో సత్యక పావటం చేత సామాన్యమోనవులకు ఈసత్యము గుర్తించుకోటం

కష్టమవుతున్నది.

ఒకానొక సమయములో షిర్డీలో ద్వారకామాయి ఆశ్రమము ముందు బాబా రాగి నాగిములను చూస్తూ కుర్చున్నాడు. ఎంతమంది బ్రతుల్ పోతున్నారో. ఎవరిని గమనించ బోదు. ఆచేతినుండి ఈ చేతికి ఈ చేతినుండి ఆ చేతికి మార్చుకుంటూ కుర్చున్నారు. ఎంతసేపు చూసినా కన్నెత్తి ఎవరిని చూడలేదు. ఎవరిలో మాట్లాడ లేదు. ఇంతలో దా మా వచ్చాడు. అతను నిరంతర ము బాబాలో ఉండే వస్తే, దామావచ్చు బాబా ఎంతమంది నాచుకొని ఉంటున్నారు. ఏదో అడుగులు వున్నారు. ఏమిటి రహస్యము. ఎందుకోసం నాగిములు చూస్తున్నారు. పరక్షిస్తున్నారా? అని ప్రశ్నించాడు. 'చేటా! చూడు ఒక నాగిము సరిగా లేదు. ఒక వైపున అక్షరాలు వాయివాయి. మరొక వైపున రూపము వాయింది. ముక్కుపై వాయింది మరొకటి. కొన్ని సార్లు పడి వాయింది. ఏది పనికి వస్తుందని చూస్తున్నాను! అన్నాడు బాబా. 'పనికి రానివి వారవయంది ఎందుకు చూడటం అన్నాడు దామా. 'ఒరే చేటా, అర్థం చేసుకో. వస్తున్నారు ఇంతమంది బ్రతులు. ఇందులో ప్రతి ఒక్కరు నాగిము మాదిరి సాట్ట వాయి నేవి, చెల్లనివి గా కనిపిస్తున్నాయి గాన ఒక్కరైనా నాకు అవసరమైన వారు కనిపించటం లేదు. అన్నాడు. కొంతమంది లోక సమంధమైన వాంఛలతో వస్తున్నారు. కొంతమంది విద్యార్థులు పరీక్షల్ ఫైను కోవాలని వస్తున్నారు. ఇంకొకొంతమంది గాంధీజీని కోవాలని వస్తున్నారు. కొంతమంది ఉద్యోగం కోవాలని వస్తున్నారు. ప్రతాపను కోవాలని వస్తున్నారు అనినారు ఒక్కొక్క కోరికతో వస్తున్నారు గాన ఆళ్ళిళ్ళను కోవాలని కోరేవారు ఒక్కరైనా నాకు కనిపించటం లేదు. చీరందరు నాగిముల మాదిరి ఉంటున్నారు. ఎవరు నాకు పనికి వస్తారో అది చూచుకుంటున్నాను. ఇందులో ఒక్కరైనా చెప్పిన మాట వినేవారు లేరు. నాకు స్వామి నాకంటే బారు స్వామి అట్టే ఎంతవరకు పాటిస్తున్నారు. పాటించని సఖియం లో భక్తి ఎక్కడ ఉంది. దామాను పిలచి 'చూడు ఆమాట ఉంటుంది చెట్టు. బాగా పూతలో ఉంది. ఆకులు కనిపించకుండా ఎన్ని పూవులు ఉంటున్నాయి. కట్టకడేపటికి ఎన్ని కొయలు కొస్తున్నాయి. ఎన్ని ఫలములుగా మారుతున్నాయి. కొవటం లేదు. మంచుకు కొన్ని పూలు లాలి వాచున్నాయి. గాలికి మరి కొన్ని పూలు లాలి వాచున్నాయి. కొన్ని పిండిలవుతున్నాయి. కొన్ని పిండిలు లాలి వాచున్నాయి. కొన్ని కొయలుగా తయారవుతున్నాయి. కొయలు పట్టుకొంటే క్రింద పడి వాచున్నాయి. జీడుతులు కొరికితే లాలి వాచున్నాయి. ఈవూలన్ను కొయలతో వృక్షము మోయగలదా.

అదేవిధముగా పేమన చెప్పుడు 'అయ్య రొళ్లంతా దేవుళ్లయితే రాజులంతా
బుంగళా' వచ్చిన వారంతా భక్తులై అయితే ప్రశాంతినిలయములో స్థలమే ఉండదు. వచ్చిన
వారందరు భక్తులు కారు. సాయి మాటకు నచ్చిన వారే భక్తులు. కనుక నేను తిరిగి ఆవిధముగానే
పెనుకు తున్నాను. 'వెతుకు చునో ఉన్నాను నేను వెతుకు చునో ఉన్నాను. ఎవరిని నిజమైన మానవుని.
మానవుడంటే ఎవరు? కేవలము కాళ్ళు వేడులు స్వరూపము ధరించినవాడా!

బూరుగ కాయలు చూచి మామిడి యని భ్రమసినట్లు
వెట్టిచిరకు చూచి చెబకని తోనమిలినట్లు
కలకీ రాళ్ళు రూపము చూచి కలకండుని భ్రమసినట్లు
రూపు చూచి మోసపోకు గుణమే ఇది నరుని రూపు.

ఇట్టిగుణము చూచినప్పుడు మానవత్వము ఎక్కడా కనిపించటం లేదు. మానవత్వము ఎంత
పరిపూర్ణమైనా, పుణ్యక్షేత్రమైనా, అదర్థవంతమైనా చక్కగా మరు సుక్తిం గల. జ్ఞాని పుణ్య
లింగులైన యే జంతునాం నరజన్మ దుర్లభం. వీరందరు చదువు చున్నారు. గాఢాధ్యాత్మ ఆధ్య
గము లాశిస్తున్నారు. తదేశములకు వెళ్లడలచు చున్నారు. కవలసినంత ధనము సంపాదించు
తున్నారు. ధనమూల మిదం జగత్తుని జ్ఞాపిస్తున్నారు. పుర్వములలో భర్త మూల మిదం జగత్ తు
విశ్వసించారు. ఆధునిక యుగము లోపల ధనమూల మిదం జగత్ . గాన సాయి ధనమునగాని
భర్తమును నాటి జగత్తుని జ్ఞాపించటం లేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో 'దేయ మూల మిదం జగత్
దయ కౌవల. ధనము కాదు. భర్తము కాదు. కొంత ధనము భర్తము చేయవచ్చు. ఇదికాదు
మన జీవితము యొక్క లక్ష్యము. దయ మన లక్ష్యము. ఎందుకంటే బియ్యం వుదయము
ఉంటున్నది. వ్యూహ + దయ = వ్యూహదయ. దయలో నిండిన వ్యూహదయము నిజమైన మానవ వ్యూహ
దయము. లేకపోతే కుక్కలకు, నక్కలకు, కతులకు ఉంటున్నది వ్యూహదయము. దయలో కూడిన
వ్యూహదయమే మానవత్వము.

వ్రత మానవుడు దయను వ్యూహదయములో నింపుకోవాలి. ఈ దయను తోను మాత్రమే
కనుభవించటం కాకుండా ఇతరులకు పంచిపెట్టాలి. దయా ప్రేమలు రెండూ చేసి మానవత్వము
మానవత్వమే కాదు.

ఆకుపచ్చ పక్షులన్ని చిలుకలవలె పలుకునా

పూవులపై పాతాడెడు పురుగులు తుమ్మెదలగునా

వెనుగంత బలిసి యున్న పంది వెనుగను నటయ్యనా

కాదు. కాదు. ఎందుకనగా 'జంతునాం నరజన్మ దుర్లభం దుర్లభమై మనవత్వము ఎక్కడ
 మనం నిరూపించాలి. ధర్మన్ని మనం అనుసరించాలి. ఈ ధర్మము కూడా దయలో కూడిన ధర్మ
 ముగా మనము అనుసరించాలి. భగవంతుడు ఎప్పుడు స్వార్థపరుడు కాదు. నిస్వార్థము. నిస్వార్థ
 ధర్మము. స్వార్థపరులకు నిస్వార్థముగా ఎట్లా కనిపిస్తాడు. తన యొక్క భావములను తన ప్రతిబింబం
 లోనే చూసుకోగలడు. యజ్ఞవం తద్వచతి. ఎవరి వరి భావములకు తగినట్లుగా వారు ఊహించి
 స్వీకరించారు.

కనుకనే ఉపనిషత్తులు 'మరణే మరణే మతిర్మన్య' అక్కడ చల వరువరుగా
 కుండటం వలన తలంపులు కూడా వేరుగా ఉంటాయి. మనము తనువున దండించినంత
 మోతమున చాలదు. మనస్సును దండించాలి.

పుట్టపై మర్మించిన పాము మరణమొందునా

తనువును తోదండించిన విషయ భగవంతుల గాగునా

ఆకలి దప్పుల వడినంత ఆహ్లాదాని తానగునా

తానెవరో తెలియకున్న తత్వజ్ఞునమెటు గుడురు.

మొట్టమొదట తానెవరో తాను తెలుసుకోవాలి. అది మనవత్వములో మొట్టమొదటి లక్ష్యము.
 నేనెవరు? నేను దేహమా? మనస్సా? బుద్ధి? అంతరికరణా? కాదు. కాదు. దేహము వరు
 ననువేరు. దేహము నేను కాదు. దేహము ఒక తపాళి. ఇది ధరించిన వస్త్రము. దేహాభిని
 తనని చెప్పటానికి వలె కాదు. మనము చేసిన దానికి తనువునే దండిస్తున్నామనగానే దేహ
 ములో విదోషము లెదు. ఉన్న దోషము మనస్సులోనే ఉంటున్నది. ఒకడు ఒక చేయరాని
 పని చేశాడు. తప్పుని తెలుసుకొని దేహమననని దిరిగిస్తే ఇచ్చింది. తప్పు చేసింది దేహమా లేక
 మనసా. మనసు యొక్క ప్రోద్బలము చేత దేహము చేసింది. మనస్సు చేయించింది.
 చేయించింది చెడ్డని చేసింది చెడ్డదా? చేయించినది చెడ్డది. మనస్సును నీవు శిక్షిం
 చటము లేదు. దేహాన్ని శిక్షిస్తున్నావు. ఇది మను శాస్త్ర వ్రాయుమా? కాదు. కాదు.

చేసినది ఇడమైన దేహము . చేయించింది మనసు . మనసే మూలకారణము . మనస్సును మనం నర్తన మార్గము లా ప్రవేశపెట్టాలి . ఏమి చేసినా మనసు యొక్క డోషమే దేహము యొక్క డోషము అవుతుంది . ప్రతిబాధ మనస్సుకు సంబంధించినదిగా ఉండాలి .

షిర్డీయందు అనేక పల్లాయములు , అనేక విధములైన మార్గములతో అనేక ఉప మోసములచేత జ్ఞానోపదేశము సల్పడూ మార్గములు బాబా దైవము సర్వత్ర ఉంటున్నాడు . సర్వ భూతములందు ఉంటున్నాడు . ఈశానాస్వామిదం సర్వం . లక్ష్మీబాయి డాంగ్లే త్రమంచురాలు . అంత త్రమంచురాలైన పుటికి క్షితిడిల్ చేరి ఆత్మమమం శుభ్రమం చేయటము . ఈవిధముగా సేవార్థముల ప్రవేశించింది . ఒకనాడు అవకాశము చక్కెరింది . బాబా పాదములపై లడి నము స్కాపము చేసింది . 'లక్ష్మీ బాయి ! ఆకలిగా ఉంది' అన్నాడు . అయ్యినారా అడుగుతుంటే ఎట్టి తిండినీ ఇంతసేపు ఉండమని పరుగెత్తి పోయింది ఇంట్లోకి . అడగని ఖాతాకు సైవెద్దము పెడు తున్నాను . అడిగిన భగవంతునికి ఇవ్వలేక వాచున్నానా అని ఇంట్లోకి వెళ్లి త్వరగా చపాతలు చేసింది . అప్పుడు బాబా తినేవాడు . ఇంత ఎత్తు చపాతలు తినేవాడు . ఒక్కొక్కచపాతీ నాలుగు మడువలు వేసి ఒక్కొక్కో తినేవాడు . ఆమె ఒకస్టేట్టులో చపాతలు వీసుకు వచ్చింది . బాబా బాగున్నాయి . మంచరుచగా ఉన్నాయి అన్నాడు . నల్లకుక్కతోక ఆడించుకుంటూ వచ్చింది . దాన్ని దగ్గరపిలచి దానిని నిమరుతుంటే ఆకుక్కచపాతీ లన్నీ తినేసింది . చూస్తున్నాది లక్ష్మీబాయి . 'బాబా ఇదేనా మరు చేసే పని . ఆకలి ఆకలి అన్నారు . భగవంతుడు నోరు తెరచి అడిగొడని ఎంకో ఆప్తాయ ముగా , ఎంకో భక్తిత్రుణ్ణులతో ఈ చపాతలు చేసుకు వచ్చాను . నాకండ్ల ఎదురుగానే కుక్కకు పెడు తున్నారు . నేను వాపాపము చేశాను ? నాలో విదోషము ఉంటున్నానా ? ఈ చపాతలు తినే సమయంలో వచ్చినా దుర్భావములు నాలో ఆవిర్భవించినాయా ? అవును . నేను వృద్ధయ పూర్వకముగా ప్రైమర్ చపాతలు చేశాను . నన్ను ఎందుకు అవమానపెట్టారు . శ్మయమా 'అని ఈ విధంగా తండ్రి అంటే ఎంత అధికారమో ఆవిధంగా మాట్లాడుతూ వచ్చింది . లక్ష్మీ బాయి . 'లక్ష్మీ బాయి కుర్చీ . నేను అంత తినేశాను . నా కడుపునిండింది' అన్నాడు . 'బాబా! నేనెట్లు నమ్మేది . కుక్క కెంటుంటే నేను చూచాను . మరు తిన్నానంటే ఎలా నమ్మొది ?' అప్పుడు చెప్పాడు . 'మానవుడు ఆకలి అని అడుగు తాడు . ఏశుష్కీ మృగా దులు ఆకలి అని అడగలేవు . వాటికి కూడా ఆకలి ఉంది - చిప్పలేవు . అవి కూడా దైవ దృష్టియే . మృగములు

అన్నప్పడు నను తిన్నట్లే కదా. ఉదేహము ఒక్కటే బాబు అని నీవు భావించవద్దు. ఆకుక్కూడా బాబాయే. పక్షిగూడా బాబాయే. సర్పజీవరాసులు బాబాయే. అన్నింటి యందున్న బాబాను ఎందుకొక సంకుచితంగా చూస్తున్నావు. సంకుచిత భావాన్ని పెంచుకోటం చేత నన్ను ఈతరంగా విడిపించబడినానని పూనుకున్నాను. సంకుచిత భావము పావాలి. నీవువీరాల భావము పెంచుకో. ఎవరు వివిధ బోధనా దైవము యొక్క ఆజ్ఞగా భావించు. ఏ చెడ్డ, మంచి కరిగినా ఇది నామంచి కోసమనే భావించు. ఈ విధమైన సజ్జనములు భక్తుల వృద్ధులయాలలో ఆపరిచనప్పుడే సరైన భావముగా ఉంటుంది. ఎంతమంది వచ్చినప్పటికైనీ మాట్లాడకపోతూ పోషించుట. కొంతమంది మమల్ని చూడవోదని వాడుంటారు. కోర్కె తీర్చలేదని వాడుంటారు. ఇంకొకొంతమంది మందిరములోనే ఉంటారు. బయట వ్యాపారము చేస్తుంటారు. అనక రకములుగా ఉంటారు. వరందరు భక్తులెవరి? భక్తి కాలనుకుంటే నిజమైన అన్నజ్ఞానము కోసం రావాలి. కానీ అది బాబు చేకూరు. ఆత్మజ్ఞానము కలిగినప్పుడే అన్నినందము ప్రాప్తిస్తుంది. అట్టి నిజమైన తత్వమును మరుగుత్తించబడినానని ప్రయత్నించాలి.

జాగ్రూరు వచ్చాడు ప్రితిడికి. అతని బోయల్ బదురూపాయల నట్లు దుడిగా ఉన్నాయి. బాగాకని పిస్తున్నాయి. బిన్ని చూచాడు బాబు. 'దామా! ఈరిలోకి వాయి పట్టె దగ్గర విదురూపాయలు తనుకొని రా అన్నాడు బాబు. ఆయన వెళ్ళాడు. ఈలోగా భగవంతుడు అడుగు తున్నాడు ' నాకు ఆత్మజ్ఞానం దాన్ని ప్రసాదించండి.' కొంత సేపు ఉండి అన్నాడు. దామా వచ్చాడు బాబు! అపటెలు ఇంటి దగ్గర వాడు. 'సర్! ఎం దాని దగ్గర వాయి తోసుకురా' అన్నాడు. అక్కడే వాయి వచ్చాడు. వచ్చిన భావం 'నాకు ఆత్మజ్ఞానాన్ని బోధించండి' అంటున్నాడు. దామా వచ్చి వేదాన్ని ఇచ్చి ఇట్టు వాని దగ్గర వాయి అడుగు' అన్నాడు. ఈ విధముగా బిచ్చం పుచ్చుములు పంపి చేసి దామాను. నాకు బదురూపాయలు బాబు అవసరమని ఉంది వసుకు రమ్మన్నాడు. అప్పుడు ఈ భగవంతుడు మ చూచి చెబు తున్నాడు బాబు గురువైనా. భగవంతుడు న బదురూపాయల బట్టి బాగాకని పిస్తున్నాయి. నను ఇన్ని పుచ్చయములు బదురూపాయల కోసమని పంపింపని స్వేమీ నాదగ్గరు న్నాయి అని బదురూపాయల బిచ్చం. ఎంత పిసివారికి. నను బ్రహ్మజ్ఞానం పుచ్చి లభిస్తుంది. ఇంత లోభంకి ఎలా ఆత్మజ్ఞానము బోధించాలి. బ్రహ్మజ్ఞానం అమృత తత్వమునూ. బ్రహ్మము చేయని వాని ఆత్మజ్ఞానము వేల మైళ్ల దూరములో ఉంటుంది.

ఈనాడు నీవు ఐదు రూపాయలు ఇవ్వటానికి బాధపడు చున్నావు. కానీ ఇవన్నీ వెళ్ళకపోతే వదలిపెట్టి వలసింది. ఆనాడు ఏమి చేయగలవు? ఏమివెంటాని పోగలవు? ఇదే నీ జీవిత ఆత్మజ్ఞానము. ఈ సర్వస్వం గుర్తించుకుంటే జీవితములో అనుభవించ వలసినవి అనుభవించాలి.

హాలా మంది చిన్న పిల్లలు భజనలు చేస్తూ బ్రహ్మగోక్షంబో కొంతమంది రిల్లదండ్రులు వారి మురిస్తారు. పిల్లవాడొక ఇంత చెన్న వయస్సులోపల భక్తి వేసింది. చదువు పూర్తిచేసి నాస్తిక భక్తిగమం చేసి రిట్టెరు యొన తరువాత జపమాల చీసుకు కూర్చో. ఇందియమం ల ఉడిగిన తరువాత.

పదపద మంచు కింకరులు పాశము లాగుడువేళ బంధువుత్
దబదబ మంచు ద్రిటపె ట్టుడిక లాభము వదని చెప్పువేళ
ఆలచిడ్డలు లబలబ ఏళ్ళు వేళ
తరమా వారి నామము నోరు పలకగాన్.

రిట్టికే కన్నులు, కాళ్ళు కూలి నప్పుడు వాడు ఏమి జపము చేస్తాడు. ఏమి భజన చేస్తాడు. మంచు ఫలము భుజించాలిగానీ ఎవరైనా కుళ్ళిన ఫలము భుజిస్తారా? జీవితములో వర్ణము గానించుకొని వృద్ధాప్యము లో ఏమిసాధన చేయగలవు నీవు. నీవు యుద్ధములో ప్రవేశించి వీరుడై విజయము సాధించాలంటే చిన్న వయస్సునండే సైన్యములో చేరాలి. సైన్యములో చేరిన తరువాత సాధించ వచ్చును. కాబట్టి బాల్ల మనందే ట్రైనింగు కావాలి. జీవిత కాలములో చేసిన స్మరణే అంత్యకాలములో ఆదరణ. ఈ నాటినుం డియే ప్రాభక్తిలోక ఇంకెప్పుడు వస్తుంది. ఎప్పుడో వస్తుందినుకోటం హాలా వారపాటు. ఇప్పుడునుం చిరవాలి. మొక్క చక్కగా ఉండినప్పుడే దిట్టు చక్కగా అవుతుంది. మొక్క వంగితే దిట్టు కూడా పగులుతుంది. ఇది హాలా పవిత్రమైన వయస్సు. దైవ భావము మన హృదయంలో నింపుకోవాలి. భగ భావము మన హృదయములో నింపుకోవాలి. సేవనా వృత్తిలో మనం ప్రవేశించాలి. ఏకర్మ చేసినాడైవ ష్టంగా భజించాలి.

జపం చేయటంకాదు. చపం చేయటంకాదు. యోగం చేయటంకాదు. సేవలో మనం పాల్గొనాలి. ఎవరికి సేవచేసినా దైవసేవగా మనం విశ్వసించాలి. అందరియందున్నది దైవమే. ఏకాత్మ సర్వభూతాండరూప్తి. పదయస్సులో పవిత్రమైన భావముతో హృదయాలలో నింపుకోవాలి. లేకపోతే పినాడో మనకు వస్త్రయ

సులంబో అది చాలా పారవాలి. చాలా దూరంగాను గాదూరంగాను ఆర్క జ్ఞానము అధ చిస్ట్రు ఉండే వాడు. కానీ ఇట్టి జ్ఞానము తోసివారు, ఇట్టి సూక్ష్మము తెలియనివారు, ఇట్టి పవిత్రము గుర్తించుకోలేని వారు చోటికొన్ని లోకాన్ని చూడ భ్రమించి హామలారు. కనుక శివస్మత్రవృత్తి లక్షణాలొ

దివ్యమైన భావము, నవ్యమైన భావము మనలో ఉంటుండాలి. దీనికే వాక మర్తము చాలా అవసరము. సంఘభావము చాలా అవసరము. ధర్మజ్ఞుడు చక్కని ఆదర్శము నందించాడు. ముఖ్య ఆదర్శము. మేము 105 మంది అన్నదమ్మలము. మా అన్నదమ్మలు ఇదుమందికాదు. మాలోమాకు విభేదములు వస్తే పొండువులు ఇదుమంది, క్రోరములు నూరుమంది. మామైన ఎక్కడైనా వసే మేము 105 మంది. బేరితామము. అదే విధముగా భారతీయులందరూ ఒక్కటిగా ఉంటుండాలి. భారతీయ సంస్కృతి ఒక్కటే. భారతీయ ధర్మము ఒక్కటే. భారతీయ జాతి ఒక్కటే. దానిని విస్మరించి మరుమరు మేము పేరని భేదములు పెంచుకోటం చేత ఇన్నా ఇన్నాపై దేశ పవిత్రతను పాడు చేస్తున్నారు. ఏ హద్దే అయినా గానీ, ఏ జాతి అయినా గానీ, ఏ రాష్ట్రమై నా గానీ భారతీయులంలా ఒక్కటే. అలాంటి భావముల మనము వకపై ఎదుకొని దేశమని రక్షించుటకు పూనుకోవాలి. వ్యక్తిగత భేదములు ఎన్నడీండ్ల వచ్చు. వ్యక్తి గతమైనప్పటికీ నవ్వనీవే తాను తానె. దేశము విషయములో ప్రవేశించినప్పుడు అందరూ ఒక్కటే. అదే ధర్మ జ్ఞాని సూత్రము. మాలో మాకు విభేదములు సంభవించినప్పుడు మేము ఇదుమంది కాదు సుతుమంది. కాని మాదేశముపైన ఎవ్వరూ వస్తే మేము అందరం వకపైతామము. ఈ ఒకమత్యమును మనం తిలకించాలి. ఇది ధర్మజ్ఞాని త్రణాన సూత్రము. అన్నింటికీ ధర్మమే ప్రధానము. ధర్మము కుడా దయలో కుడిన ధర్మము ఉండాలి.

అర్థకామ మోక్షములన్న ధర్మములో పునంతము కావాలి. ధనము కావాలి. ధర్మములో కుడిన ధనము కావాలి. వాంఛలు కావాలి. ధర్మములో కుడిన వాంఛలుండాలి. ధర్మములో కుడినవిగా దయలో కుడినవిగా ఉండాలి. ఉదయ ఎక్కడుంది? వృద్ధయమునందే ఉంటున్నది. అదే నిలకైన వృద్ధయము.

దేహమందు జొవుడుండు వృద్ధయమందు దేవుడుండు
రెండు కౌడి అతులాడి ఒకరినొకరు వడు చుండు
బామ్మలూ లాడించే సూత్ర జ్ఞాని ఒకడు కలడు
ఒకటిలానే రెండు నుండు రెండు చేరి ఒకటియగును

కట్టకడ పటికి రెండు ఒక్కటి అయిపోతాయి. జీవాత్మ పరమాత్మ తీర్చుములు అన్నమొకాడు. దేవుడే
జీవుడు. జీవడే దేవుడు. ఒకటి ఆంబము రెండవది ప్రతి ఆంబము. ఒకటి ఆంబము రెండవది
Nactum. ఒకటి round రెండవది round. ఈ విధమైన ఉత్పముల్ జీవాత్మ పరమాత్మ
రెండు డింటున్నాయి.

విద్యార్థులారా! ఈ వయస్సులోపల చదువులే కాదు ఈ విధిమైన పవిత్రమైన సంఘ
భవము అభివృద్ధి గానూ చుకోవాలి. నీవు పుట్టినది సంఘములో, నీవు వెరిగినది సంఘములో.
నీవు ఈనాడు జీవించుచున్నది సంఘములో. సంఘమునను దూరంగా వెలికింపబడక. నీవు
విమేషి అనుభవించావ్, వివేచి సాధించావ్ అన్న సంఘము అయిన సాక్షి అవు. నీవు సంఘము
నను కృతజ్ఞుడవు చూపించవలసివచ్చినది. సంఘమునను సహాయము చేయవలసివచ్చినది. పుచ్చుకొనానికి
సద్గమాలే ఇచ్చుకొనానికి నూడే సద్గమంగా ఉండాలి. అదే నీయొక్క సద్గమ వాసవద్గమము. ఇలాంటి
పవిత్రమైన సూత్రము ప్రాధానికంబు ఆరంభదేశ సంక్షేమి. పిల్లవాడు చిచ్చుకు సహాయము చేయవలసివచ్చినది
భవస్థు సహాయము కలగజేయాలి

కలసిమెలసి పిరుగుదాం - కలసిమెలసి పెరుగుదాం
కలసిమెలసి తెలుసుకున్న బెలివని హాషించుదాం
కలసిమెలసి కలవలే చిలమిచో జీవించుదాం

వేదము పెంట్టమొదలు వేకలాన్ని ప్రాధానికంబు. కాన ఇట్టి వేకలాము ప్రాధానికంబుల వేకలావటం
చేరే వేదముంటే పనికొని పడార్థముగా అవిస్తున్నారు. మంత్రములుగా విశ్వసించుచున్నారు. కాదుకాదు.
సర్వశక్తులకు వేదము మూలకారణం. సమస్తము వేదమునందే ఉంటున్నది. సమస్తము వేదము
నుండి అభివృద్ధి అయింది. సర్వదేశములను పట్టెచేసింది. ఈనాటి ఆస్త్రికస్త్రములన్న వేదములనుండి
అభివృద్ధి అయినాయి. అధర్వణ వేదమునుండి వచ్చినది. ఈ విషయము అరవేయముల గుర్తించు
కోరక పోతున్నారు. అన్ని దేశములను అరవే దేశము నాయకత్వం వహించింది. అలాంటి అరవే
దేశ తత్వంను ఈనాడు విద్యవంతులు చక్కగా విశ్వసించుచుండి ఆదర్శాలు లేక పోతున్నాయి.

గతజన్మకడను పఠించి బ్రతికించుకొన్నట్టి
సాత్విక భరత సత్యం గాదె

తన సత్యమహిమ చే దావాన్ని చాటి
 చంద్రమచి పవిత్ర పడతిగాడె
 కులసే తత్వమునకై గుండొన దూకన
 సేత భరత ధర జాతకాడె
 కనిసి దుర్నద కిరాతుని బూడి గావించె
 దమయంతి భరత తరుణి కాడె
 సత్యసాగర పరితోష్టితోర్వచలమ
 భరత జాతి పాతివ్రత్య ప్రమలంబు
 భావ సంపదకిది మహా పంట భూమి
 ఆభిల దేశాలకిది ఉపావ్రయి కాడె ।

భరత దేశము అన్ని దేశములకు ఉపావ్రయ స్థానం వహించింది. ఇలాంటి పవిత్రమైన భరత దేశము యొక్క శక్తి సామర్థ్యములు భరతయచి గుర్తించుకోవకపోతున్నారు. విదేశముల యొక్క తిషయం బన్నదైనా పెద్దగా పెంచుకుంటున్నారు. ఈ నాటి భారతయులగతి ఈ విధంగా ఉంది. ఇంతలో వండిన పంచ భక్ష్య పరమాన్నముల కంటే పక్కా ఇంటిలో పాసి పోయిన పప్పు కాలూరూచి అన్నారు. కనుకనే మనం దేశదేశాలవెంట తిరుగు తున్నాం గాన స్వదేశం యొక్క తత్వం గుర్తించేందుకు ప్రయత్నించటం లేదు.

ఈ నాడు అంతో కూడా డబ్బు, డబ్బు. ఈ ధనము మనకు ఏమి ఉద్ధారము చేయగలదు. దయను పెంచుకో ఉద్ధారం చేస్తుంది. ధనం ఉద్ధారం చేయదు. పతనం చేస్తుంది. కనక ధము ఎండవరకే అంతవరకే ఉండాలి నేను అప్పుడప్పుడు పిల్లలకు చెబుతుంటాను. ఈ ధనము పోకిరిలాగే చెప్పుల వంటివి. కాలికి సరియైన సైజుగా ఉండినప్పుడే ఆ చెప్పులలో నడవటానికి వలపు ఉంది. పెద్దదైనా నడవటానికి వలబుండదు. బన్నదైనా నడవటానికి వలబుండదు. అదే విధముగా మనం ధనమో అంతే ధనము ఉండాలి. మితిమీరిన ధనము మవివోని కల్గిస్తుంది. ఉన్నతైనా గావిస్తుంది. కట్టకడ పటికి మత్తులో మంచుతుంది. ఇదికొదు మనం సంపాదించవలసినది. గుణ భావి సంపాదింఁచాలి. గుణవంతునికే స్థలము ఈ పక్షాన్ని మనం గుర్తించాలి. భారతీయ సంస్కృతి అతి ప్రాచీన కాలమునుండి ఈ ఆద్యాత్మిక తత్వ ప్రభావం చేత అన్ని దేశములకు సుస్థిరతను చేకూరుస్తూ

వచ్చింది. అదియే 'లోక సమస్త సుఖానో భవంతు' అని భారత దేశమే అందిస్తూ వచ్చింది. అందు సుఖంగా ఉండాలి. అన్ని దేశములు సుఖంగా ఉండాలి.

దైవ ప్రేమను మనం పెంచుకోవాలి. దీనికి మించినది మరొకటి లేదు. ఒక్క ప్రేమ ఉండిన ఇంక సర్వము మనం సాధించ వచ్చును. కారణం ఏమిటి? అందరి యందు ఉన్నది ప్రేమ ఒక్కటే. అందరి యందు ప్రతిచింటి స్తున్నది ప్రేమ ఒక్కటే. ఈ విధమైన నిజ తత్వమును మనం గుర్తించినప్పుడు మానవత్వాన్ని మనం గుర్తించిన వారమవుతాము. లేకపోతే మానవత్వాన్ని గుర్తించిన వారము కంటే కాదు. మానవుడంటే నమ్మకము కలవాడని చెప్పాము. ఈనాడు ఏమానవునిలో చూచినా నమ్మకము లేదు. నమ్మకము లేనప్పుడు ఏమి చేసి ఏమి ప్రయోజనం? నమ్మకమును పెంచుకోవాలి.

నమ్మకమును రెండు సయనముగా తే తని

అంధులైరి మనుజులవని యందు.

ఈనమ్మకమునే కమ్ములు లేకపోతే మనం గుడ్డివారమే. హానీ నిన్ను వస్తేనా నమ్మకంబున్నావా? నిన్ను నీవు నమ్మనివాడవు దేవుని నమ్మని వాడవే. అందువల్లనే *blind in your belief, blind in our* *blind belief of ignorance.* నోపై నీకు నమ్మకముంటే చాలు. నిన్ను నేవే నమ్మని వాడివి ఇంకెవరిని నమ్మగలవు?

ఈనాటి విద్యార్జనం ఈ విధమైన అభోగతి? దిగజారి పోయింది. ఇవన్నీ విద్వేషం కావు. కారణం ఏమిటి? విజ్ఞానం లోకింటి దేది విద్వేషము కుంబున్నది. కానీ విజ్ఞానము ప్రపంచమును అన్నా భిక్షుము చేస్తున్నాది. చివరకమును, విచక్షణను పెంపొందించాలి విద్వేషము. విచక్షణ విజ్ఞానము తని విద్వేషము ప్రయోజనము

ఎంపలు ఆపలు ఏర్పడ చదివెయి

పేరుగాంచిన పెద్దవారలైన

సంపదలందియ సద్దన పరులౌచు

పుడమి కర్తని గన్ను పుణ్యలైన

ఆయుతాలో గ్రమం లవతతు యుండి

వెంపూర్ల బలలగు వారలైన

జపములు తపములు సవతములు చేయుదు

వేదములను నేర్పు విప్రులైన

సాటివారు భక్తులకు వినాటికైన

దైవ భక్తి లేనిదె రాదు ముక్తి.

ఇంతకన్నను వేరె డ్ది ఎఱుక పరము

సాధుసద్గుణ సమృత విఙ్కరులారా ।

ఇంతకంటె ఏమి కావాలి. దైవ విశ్వాసము లేక ఏమి చేసినా ప్రయోజనము లేదు. మంచి కురగాయలు
 లెక్కాము. మంచి వంటవాడు చిక్కాడు. చక్కని పప్పు, ఉప్పు చేంత పండు, మంచి పాత్ర. దీనిలో
 సాంబారు వండాము. కానీ సాంబారు చెడి పోయింది. కలుము పట్టింది. కారణం ఏమిటి? బంత
 ఏండు దోషమా? కురగాయల దోషమా? పప్పులో దోషమా? పాత్రలో కళాయి లేక పోవటం వలన
 ఇదంతా పాడై పోయింది. మనము జపములు, తపములు, జ్ఞానములు, యోగములు అన్ని చేస్తూ
 యింకా వ్యధయమనే పాత్రలో కళాయి లేక పోతే ఇదంతా పాడై పోతుంది. ప్రేమ అనే కళాయి ఈ
 పాత్రలో ఉంటుంటాది. ప్రేమ లేక ఎన్ని విధముల పాకము చేసినా పాడై పోతుంది. చెట్టుంతా కళకళ
 లాడు తున్నది. ఫలపుష్పములలో. ఈనాడు నోషగా కని వస్తున్నది. శేపతి దినము వాడిపోయింది.
 కారణం ఏమిటి? దాని వేరును పురుగు కుట్టింది. అది కనిపించటం లేదు. మన జీవితము ఎన్ని
 సుఖశాంతులలో వర్షిల్లు తున్నప్పటికీ దైవానుగ్రహము లేకపోతే దుర్గుణమనే వేరుపురుగు పుడితే
 అది పోయి పోతుంది. మన జీవితమునకు శత్రువు లేవరూ? కామనోష లోభములే శత్రువులు. కారణము
 కేము కర్మలను చెడ గాడు తున్నాది. క్రోధము భక్తిని చెడ గాడుతుంది. లోభము జ్ఞానమును చెడనో
 డుతుంది. కర్మ ఉపాసన జ్ఞానము మూడింటిని చెడ గాడు తున్నాయి. మూడు చెడిన తరువాత
 ప్రయోజనం ఏముంది? కనుక మనము కర్మ మార్గము లోనైనా ప్రవేశించాలి లేక ఉపాసనా మార్గములో
 సోప్రవేశించాలి లేక జ్ఞాన మార్గము లోనైనా ప్రవేశించాలి. మూడు లేక ఏమి ప్రయోజనము లేదు.
 ఆర మనవుడెకాని ఆచార మనవుడు కాదు.

ప్రేమ స్వరూపులైన విఙ్కరులారా! ప్రేమను పెంచుకొండి. ప్రేమను మీరు [coman.org](http://www.coman.org)
 చేయండి. అవసర విషయాలు www.coman.org చేయకండి. చదువులు లాగా చదవండి. మంచి
 పాఠ్యాలు లెక్కాకండి. తల్లి తండ్రులను సంబోధింపెట్టండి. వారికి తగిన శాంతిని ఇవ్వండి.

అందుకోసం 'మా త్వదేవ్ భవ. పితృదేవ్ భవ' మీ బలం. ముగ్ధం, ముదుడు parents ఇక్క.
 పెట్టమొదట తల్లిదండ్రులకు గ్రామీణుల ఇవ్వండి. వారిని సంతుష్టి పరచండి. దైవమే తప్పక
 సంతుష్టి పడుతుంది. తల్లిదైవమే. తండ్రిదైవమే. సర్వులు దైవమే కాని తల్లిదండ్రులనుంచి పురు
 షులు. తరువాత విశ్వమంతా వ్యాప్తి చేసుకో. అదే నిజమైన ఆనందమే. దైవ పుష్కల చేసుకుంటూ
 కొమ్మను పవిత్రమే చేసుకుంటూ జీవితమే సార్థకమే చేసుకొని ఆ దర్శనం వచ్చిన విద్యార్థిగా
 ప్రసాదించి.